

217. **2022/ 17.** PER QUÈ, SR ASENSIO, S'OBLIDA DEL PERQUÈ VAM SER 2 MILIONS I MIG DE PERSONES EN 2.300 LLOCS QUE VAM ANAR A DESOBEIR AMB GANES AL TC?. En record del 5 i 6 de setembre i de l'1 d'octubre del 2017. Contesta als articles de Josep Asensio a ISabadell. Amb els dos articles originals i el de Maties Serracant (+). 6 p.

PER QUÈ, SR ASENSIO, S'OBLIDA DEL PERQUÈ VAM SER 2 MILIONS I MIG DE PERSONES EN 2300 LLOCS QUE VAM ANAR A DESOBEIR AMB GANES AL TC?

En record del 5 i 6 de setembre i de l'1 d'octubre del 2017.

L'escriu, Sr. Asensio, després de llegir (i re-llegir) els seus articles '**1 d'octubre: oblit i reflexió**', del passat 1 d'octubre i '**Cinc anys després**', del 19 de setembre, en aquest mateix digital, agraint-li que ens recordi unes dates que per a la gent signant d'aquest escrit ens enorgulleixen. I com que sembla que per a vostè és més aviat el contrari, i ens diu que * que veia amb bons ulls l'aplicació de l'article 155 de la Constitució*, volíem afegir unes xifres i dates als seus arguments, perquè li ajudarien a explicar els *perquè de tot plegat* que vostè no en parla, i sense els quals no es pot entendre com vam arribar fins allà i on som ara.

Soc d'un grup de gent que defensem el dret l'auto-determinació i la independència de Catalunya, anant mitja hora cada dia des de fa més de tres anys, a la plaça de la nostra vila. Però, primer de tot, defensem l'amnistia, per tal d'acabar amb la repressió d'un 4000 persones (unes 1500 encausades), l'exili (9 persones) i els empresonaments que van venir després dels fets de l'1 i el 27 d'octubre que vostè insisteix a oblidar com si mai haguessin passat, i que nosaltres no oblidem ni oblidarem. I sincerament, per això ens agradaria que ens acompanyés, com a mínim a defensar el dret a l'amnistia i a l'autodeterminació.

Comencem per les xifres. Vol dir que parlar de *manipulació de la gent de bona fe* i del *aquell sarau de les urnes amagades* ■ *sarau. folklore Reunió de persones que es diverteixen ballant. Xivarri. ...Baralles, tràngol.* és la paraula escaient, per qualificar un esdeveniment que va permetre els 2,3 milions de persones que vam anar a votar en els 2.300 col·legis electorals, desobeint amb ganes al Tribunal Constitucional i de les quals 63.000 ho vam fer a Sabadell?. I si enlloc de sarau en diem una *festa democràtica*, única al món, en participació per ser una mica més respectuosos?.

Doncs amb el 27% d'abstenció i 113.000 votants la participació de 63.000 representa el 56%. Concedim que amb un referèndum legalitzat pel TC només s'abstinguessin el 18%, com va ser a les eleccions més disputades (i forçades) del 2017, amb 127.000 votants. Els 63.000 representarien el 49,6%

Per tant, podem dir que entre les persones que van a votar, entre un 49,6% i un 56%, van considerar que la participació al referèndum declarat il·legal pel TC era legítim. És a dir que a favor de la seva tesi hi té entre el 44% i el 50,4% de la gent que hauria votat. Uns números semblants podríem fer per a tot Catalunya. Vol dir que no és vostè qui s'ho de fer mirar vostè?. O millor, *fem-nos- ho mirar conjuntament per tal de trobar-hi una solució duradora.

I tot per acabar-nos recomanat que *les (paraules) del Santi Vila han de ser les vàlides, les correctes, les que impulsin novament aquella Catalunya d'esperits conjunts, d'aplaudiments sonors i d'orgull compartit que tant ens va unir.* Quantes vegades hem demanat amb molta colla que volem exercir el dret de l'autodeterminació?-

O escolti: plantegem-ho d'un altre manera: vol dir que el problema no el tenim a mitges, com a mínim?

Anem als *perquè*. Per què s'oblida, Sr. Asensio, que el 89% (el 89%) dels diputats del Parlament de Catalunya van aprovar el 2003 (fa prop de 20 anys), un Estatut de fer la convivència menys ofegadora amb l'Estat espanyol, i que tot i que va ser retallat al *Congreso de los Diputados*, es va aprovar en referèndum *legal*, però que després el va retallar de valent (en els diners, la llengua, especialment) el TC, 5 anys després (5!) sense tornar-lo a sotmetre a referèndum. Amb això hi està d'acord sr Asensio?

Per què s'oblida que farts, el 2010 vam fer la primera manifestació que va superar el milió de persones, liderada per la Muriel Casals *som una nació, nosaltres decidim*. A on s'han fet manifestacions d'aquesta dimensió?. Hi va anar vostè?.

Per què s'oblida que el 2012, vam tornar a ser al carrer, més d'un milió de persones? Per què s'oblida que el 2013, vam tornar a ser al carrer, i ens vam agafar de les mans (somiant, certament) en 400 km des de Portbou fins a Alcanar, i en 119 ciutats del món?. No creu que ens tot això ens dona prou legitimació?.

I en relació a la sortida de les 7000 empreses (de fet, són unes 1500!) que sovint ens refreguen, gairebé per la cara, només afegir una notícia recent:

El Col·legi d'Economistes assegura que el trasllat de seu social d'algunes empreses ara fa 5 anys no ha afectat ni el PIB ni l'ocupació. Peça informativa a 'El Món a RAC1' amb valoracions de Carles Puig de Travy, degà del Col·legi d'Economistes de Catalunya (a partir del minut 35').

Aquí doncs, hauríem de dir que el capital és poruc i poc digne, sincerament. I vol dir que no exagera amb el nombre, perquè ens vol tirar terra a sobre?

Aquesta és la Catalunya d'esperits conjunts i orgull compartit que aspiro, i no la que està a favor d'un estat que ens menys té, ens espia (36 per Pegasus i 65 pel programa de la Guàrdia Civil?) i , ens ofega econòmicament, ens atonyina, i no respecta prou la llengua. Per què se'n oblida de tot això, Sr. Asensio?. No serà que apart de no tenir prou memòria i una important dosi de mala fe que i que ens els seus article ens vol fer passar *bou per bèstia grossa*, i que defensant aquesta Constitució i aquests aparells polítics, militars judicials i de forces de seguretat s'amaga un important menys teniments per drets legítims d'auto-defensa i de dignitat, encara que no siguin legals?.

Segur que compartim junts que tenim problemes importants de desigualtats, de persones en risc de pobresa, de la sanitat, de l'ensenyament i de les infraestructures. Doncs sincerament, crec que aquests problemes els solucionariem millor amb un estat propi. Té vostè una proposta millor que hagi funcionat?.

I en relació al seu estat de dret que tant va defensar al seu article recordant que el 5 i 6 de setembre del 2007, el Parlament de Catalunya va aprovar per majoria unes lleis de referèndum i de la independència, encara li diria, Sr. Asensio: Estat de dret? Estat de porres i a por ellos. Potser si realment fos un estat de dret hauria de resoldre els conflictes pactant i democràticament. La gent... i tant que us va fer front. I us espanta també que estiguem disposats a avançar, malgrat la vostra

repressió. Ara sí que demanaria a ERC que es posés al seu lloc de dignitat i sobirania i , com a mínim, expliqués al Sr.Illa i els seus amos de Madrid que el poble català republicà no combrega amb rodes de molí, i que "o parlem de Autodeterminació i amnistia o cadascú a casa seva"

M' ajuda, Sr. Asensio, a defensar el dret d'autodeterminació i l'amnistia, per dignitat, en una Catalunya on tothom de bona fe hi té cabuda?.

<https://www.isabadell.cat/opinio/motu-proprio/1-doctubre-oblit-i-reflexio-per-josep-asensio/>

‘1 d’octubre: oblit i reflexió’, per Josep Asensio

Written by Josep Asensio on 1 octubre 2022

“A la gent se la va enganyar, només cal mirar l’hemeroteca”.

José Montilla. President de la Generalitat (2006-2010)

“No crec que s’hagi mentit de manera obscena o voluntària. Ara, si vostè em diu que s’han exagerat determinades coses o que, en algun moment, no hi va haver una dosi de realisme suficient o de tocar de peus a terra, no els ho puc negar. Es va pintar que la secessió estava a l’abast de la mà i alguns sabíem que això no era tan així”

Artur Mas. President de la Generalitat (2010-2016)

El temps passa volant, diuen; i tenen raó, perquè sembla que va ser ahir quan tot aquell sarau de les urnes amagades, del vaixell del Piolín, de les batusses de la policia, de l’okupació de centres educatius i tantes i tantes accions i anècdotes van tenir lloc. De fet, cadascú de nosaltres té un relat diferent d’aquell dia i posteriors, naturalment, segons com ho va viure i segons la seva visió particular de tot plegat. Jo tenia clar des del principi que allò era una escenificació no gaire diferent de la del nou de novembre de 2014. Alguns la van titllar de ‘botifarrada’, un engany, en definitiva, que només volia mostrar la força d’una part de la societat catalana de cara a Espanya i a Europa, però que estava mancada des del principi de qualsevol reconeixement internacional. I ja no parlo de les inexistents garanties democràtiques, sense un cens creïble i on es podia votar més d’una vegada. Tota una sèrie de mentides que, encara avui, em fan reflexionar sobre aquesta gent que va anar a protegir els col·legis i la que va anar a votar, sense saber ben bé si s’ho creien o eren partícips d’una escenificació, d’una obra de teatre mal muntada. Per això, trobo esperpèntic i estrafolari que alguns fanàtics encara se’ls ompli la boca amb allò del ‘mandat de l’1 d’octubre’.

Dies abans havia rebut missatges en els quals es detallava cada moviment, cada pas a fer perquè la diada fos un èxit. Poden imaginar que a mi em van sobtar tres de les indicacions. La primera, que al davant de la policia sempre hi havia d’haver nens i avis; la segona, que en cas que hi hagués accions violentes de la policia, només es fessin fotos de la Nacional i de la Guàrdia Civil, evitant que els Mossos hi sortissin; i la tercera, que calia portar quètxup. Jo, que sempre m’ho vaig mirar des de la barrera, quedava sorprès per la gran manipulació a la qual era sotmesa gent de bona fe, gent que creia en una idea de Catalunya diferent de la meva, però, tot i això, legítima.

Foto portada: antiavalots, a l’arribada a l’escola Nostra Llar. Autor: David B.

Antiavalots, a l’arribada a l’escola Nostra Llar. Autor: David B.

La setmana anterior, cal dir-ho, hi va haver no pocs conflictes en els centres educatius, ja que algú s'havia de fer càrrec de les claus. En molts casos, va ser algun membre de l'equip directiu o de l'AFA (abans AMPA) qui va agafar-ne la responsabilitat, però el problema va venir quan cert professorat compromès amb la causa independentista volia que el claustre recolzés l'acció del director o directora, sabent que no hi havia cap base legal per fer-ho. Aquella activitat no tenia res a veure amb cap relacionada amb la de l'escola; per tant, no tenia sentit convocar el professorat a defensar o emparar una decisió personal d'una persona que, ho sabia, podia tenir conseqüències penals.

Confesso que vaig viure aquell dia amb una preocupació especial, ja que vaig copsar un fonamentalisme, un extremisme exacerbat en aquella gent que custodiava l'escola. I ho dic amb la màxima objectivitat possible, atesa la seva manera d'actuar, fortament militaritzada. Es notava que havien rebut consignes molt precises. Fins i tot l'arribada de les urnes va ser un moment d'il·luminació i d'aplaudiments silenciosos, un moviment de mans circulars, que es van repetir després que els Mossos els visitessin i marxessin sense tancar l'espai, incomplint la llei. Una mena d'agraïment amb connotacions feixistes que em va fer por. Barrejat amb tot això, les batusses de la policia, les fotos trucades i l'àudio pertorbador de la Marta Torrecillas on deia que "m'han tirat escales avall, m'han trencat els dits de la mà esquerra un per un expressament i m'han aixecat la roba i m'han tocat els pits". En aquell moment, jo, que era contrari al referèndum il·legal, que veia amb bons ulls l'aplicació de l'article 155 de la Constitució, vaig obrir els ulls i vaig maleir aquells polis que utilitzaven la violència implacable contra una dona que només volia votar. Malauradament, només unes hores després, la mateixa Marta confessava que tot era mentida. Una prova més del muntatge d'aquell dia.

No oblidó la violència gratuïta que va tenir lloc a Sabadell, tot i que ningú no va ser atès a l'hospital. De totes maneres, el gran error d'aquell dia va ser el trasllat de milers d'efectius a Catalunya per tal d'impedir un paripé que no tenia cap sentit, cap validesa. I tot plegat, polis, quètxup, fotos falses i votacions manipulades ens ha de servir per reflexionar sobre el nostre futur com a col·lectivitat. Menysprear les llengües, parlar obertament de morts als carrers per aconseguir un objectiu que no és majoritari, anar de farol, fracturar una societat ja força tocada, no va ser el millor camí a prendre. Malauradament, tot allò va desembocar en una frustració enorme en el conjunt del moviment independentista, de tal manera que molts ja han obert els ulls i desconfien d'una classe política que els va prometre la "llibertat" sense cap mena d'ancoratge, una "llibertat" irreal, metafòrica, mancada de seny i de cimentació. La paròdia de la declaració d'independència i la no declaració posterior és la guinda d'aquell pastís que mai s'havia d'haver fabricat. I més de 7.000 empreses que van marxar de Catalunya i ja no hi han tornat, i desenes de milers de comptes corrents que es van tancar i es van obrir fora de les nostres fronteres i que tampoc ja mai més tornaran. Jo em quedo amb les paraules de l'Àngels Barceló: "Tothom sap ja on és l'independentisme, la farsa que van muntar i encara hi ha gent que se la creu".

Una vegada més, és l'exconseller Santi Vila qui, en una entrevista que li va fer un diari la setmana passada, fa el resum més clar de les conseqüències d'aquell octubre de fa cinc anys. Preguntat per com veu Catalunya ara, respon:

"Desorientada i sense un projecte polític amb un suport majoritari i que reuneixi el consens suficient. Hi ha un sector que està obstinat amb l'independentisme de carrer, convençut que Espanya només es mourà a la força. Jo crec que aquesta opció no té recorregut. Després està l'independentisme d'ERC, que ha recuperat la vella aspiració d'ampliar la base acreditant la bona gestió. És un camí que, després de tants anys encenent

els ànims, no sé si tindrà suports electorals. Hi ha un tercer camí, en aquests moments absolutament desaparegut, que tothom diu que no existeix, però que jo vull creure que sí: el catalanisme clar i nítid però compatible amb un estat espanyol plurinacional. Un catalanisme que fa compatible una idea d'espanyolitat, 'l'Espanya gran' de la qual parlava Joan Maragall, amb una catalanitat rotunda. És la tradició històricament majoritària. Catalunya ha estat normalment catalana i espanyola. Sense que hi hagués un conflicte d'identitats".

Cinc anys després, l'oblit s'imposa i reflexions com les del Santi Vila han de ser les vàlides, les correctes, les que impulsin novament aquella Catalunya d'esperits conjunts, d'aplaudiments sonors i d'orgull compartit que tant ens va unir.

'Cinc anys després', per Josep Asensio

by Josep Asensio on 10 setembre 2022

<https://www.isabadell.cat/opinio/motu-proprio/cinc-anys-despres-per-josep-asensio/>

"Una democracia se sostiene sobre la seguridad jurídica y, para ello, el respeto escrupuloso a los procedimientos es fundamental. Y ese movimiento que se presentaba como la quintaesencia de la democracia se lo cargaba todo de un plumazo con una mera reforma del reglamento. Comenzó así el pleno de la infamia, unos de los días más tristes de los muchos que estaban por venir en Cataluña".

?. Doctora en Filologia Hispànica. Ex portaveu adjunta de Ciutadans en el Parlament

Encara recordo el neguit de desenes de persones, jubilades la majoria, en una platja del mediterrani, que veien amb preocupació la deriva independentista, la fugida cap endavant d'una nissaga que imaginava un país, una fantasmagòrica república, a la seva mida. Allà es preguntaven si calia treure els estalvis dels comptes i portar-los fora de Catalunya. Una d'aquelles persones va trucar a la seva entitat bancària per preguntar si, davant una possible declaració unilateral d'independència, corrien perill els seus diners. La gestora responia que no, que la seu social del banc era a Bilbao i que no havíem de patir. No obstant això, després dels fatídics dies 6 i 7 de setembre de 2017, la mateixa noia em trucava per oferir-me un "compte-pantalla", una mena de producte amb vinculació al meu, però que realment es trobaria en una oficina de Madrid. No m'havia dit que no hi havia cap perill? Vaig optar per obrir-lo directament a 400 quilòmetres d'aquí, exactament com van fer milers de persones.

Aquella gent que va votar al Parlament unes lleis de "desconnexió" no van ser mai conscients del mal que van fer a Catalunya i als catalans. És clar que ells consideraven (i encara consideren) catalans només a qui pensaven com ells. És per això que les van votar amb majoria simple i amb la meitat del Parlament buit, ells a la seva, tirant pel dret. Una situació mai vista a l'Europa democràtica i que demostrava unes maneres dictatorials que, en definitiva, eren l'essència del procés.

D'aquells dies jo remarcaria tres fets i tres persones. D'una banda, la fermesa del diputat Joan Coscubiela, amb un fabulós discurs, d'una dignitat que l'honorarà per sempre, demanant a la presidenta de la cambra un seny que ella va menysprear. Incomprès també per la gent del seu partit, va abandonar-lo poc després. Malgrat tot, les seves paraules, rebutjant aquella cacicada, haurien de formar part de la història de Catalunya com a símbol de la defensa de la democràcia, de les lleis i de la unitat de la ciutadania d'aquest país que s'ha format amb la força de tots i de totes, enfront d'una part que renega dels nouvinguts, dels que han aixecat aquesta terra, inclús dels que s'adapten i abracen la llengua catalana, però que no fan el pas de la ruptura amb Espanya.

La segona persona no pot ser més que la Carme Forcadell. La seva determinació, sumada a la seva arrogància, la seva supèrbia, la seva manca d'ètica i a la seva mala educació, la fan portadora de la bandera més negra de la nostra història. Antidemocràtica de llibre, allunyada de la realitat, treballadora incansable per la perpetuació d'una elit a Catalunya que menysprea la diferència, que no accepta la pluralitat del nostre país, és l'exemple més clar d'allò que es volia instaurar sense la participació de mitja Catalunya. De fet, per a mi, el més greu del que va succeir aquells dies, i ella és clarament culpable, és la barra, la immoralitat que van tenir en votar unes lleis que pretenien obviar a la majoria del poble català. Imagino les cares de periodistes i polítics europeus en veure tot aquell teatre.

I la tercera, la diputada de Catalunya Sí Que Es Pot, Àngels Martínez, retirant les banderes espanyoles dels escons dels diputats del PP, deixant-ne només les catalanes. Un fet molt lamentable que indicava, d'una banda l'ambigüitat d'una formació política que va anar a menys i d'altra, la fòbia a tot el que representava Espanya, imbuïda per mentides i frases grandiloqüents sense cap mena de consistència.

Després ja sabem què va passar. Un referèndum il·legal, cops de la policia que es podien haver evitat, imatges reals i falses entrellaçades, la Marta dels dits trencats i dels pits tocats, la falsedat més gran de la història d'aquells dies, juguesca amb les urnes, votacions sense cap garantia i una declaració d'independència d'uns segons. Una mentida més, un tot tant surrealista com histriònic, amb un Puigdemont incapaç d'assumir responsabilitats, mentint als seus i fugint d'amagatotis.

Aquell atac a la democràcia, votat per només 70 dels 135 diputats del total del Parlament de Catalunya, hauria de ser recordat per sempre. Les lleis de "desconnexió", la de transitorietat jurídica i la del referèndum, es van aprovar sense tenir en compte els advertiments reiterats d'inconstitucionalitat dels serveis jurídics de la institució i van constituir un atac directe a la democràcia, a les institucions legalment votades pels catalans, creant una fractura en la societat catalana que perdurarà segurament molt, potser massa. I per això precisament no tenim res a celebrar. Més aviat hem de pensar, especialment els independentistes, si va valer la pena tanta incongruència, tanta passió, tanta inconsciència, tanta supèrbia i tanta frustració amb la finalitat de trencar Catalunya. Molt probablement, si l'article 155 de la Constitució s'hagués aplicat molt abans, per exemple poc després que el govern català anunciés la intenció de convocar un referèndum, el dia 9 de juny de 2017, les coses haurien estat molt diferents. La majoria d'analistes en matèria jurídica coincideixen en afirmar que només una ràpida aplicació del 155 hauria frenat en sec la consulta i tot el que vindria després.

Cal no oblidar que els impulsors d'aquella farsa van quedar sorpresos de la capacitat de mobilització dels que ens sentíem igualment catalans i espanyols, dels que demanàvem seny. Una manifestació, el dia 8 d'octubre de fa cinc anys, que volia mostrar la Catalunya menyspreada per aquella minoria del Parlament i que reafirmava la voluntat de mantenir un sol poble, però de debò, on hi cabíem tots i totes. La presència de milers de senyeres i banderes espanyoles entrellaçades no era només una imatge, sinó la constatació de la Catalunya real, la que treballa, lluita i s'emociona plegada.

Cinc anys després, tot plegat ha canviat i molt. La fúria hispanofòbica continua amb un reducte molt petit però vigorós i que actua sempre que pot en forma de missatges a les xarxes o articles periodístics. I segueixen els atacs contra persones que s'atreveixen a opinar, a dir el que és evident, a valorar les dues llengües del país de la mateixa manera. Sortosament, la sang no va arribar al riu i les aigües baixen més tranquil·les. Potser va valer la pena aquella angoixa, aquell neguit, aquella pujada al penya-segat des d'on es veia el buit, per rebre una bufetada de realitat. Tant de bo que hàgim après alguna cosa, almenys que la convivència estava en perill i no era bona opció incomodar-la.

La il·lusió de l'1 d'octubre

Opinió1 d'octubre de 2022 [Maties Serracant, geògraf i exalcalde de Sabadell]

<https://www.diaridesabadell.com/2022/10/01/la-illusio-de-l1-doctubre/>

El dia 1 d'octubre del 2017 gairebé 63.000 persones vam votar a Sabadell. Vam votar amb il·lusió, amb esperança, amb sentiments a flor de pell, com es fa amb les coses que es desitgen intensament. Vam posar col·lectivament les urnes per conèixer la resposta dels nostres veïns a una pregunta: "Vols que Catalunya sigui un estat independent en forma de república?". Dos dies després, el 3 d'octubre, la ciutat va viure la mobilització més gran dels darrers 45 anys, amb una barreja de sensacions contradictòries. De tot el viscut i les seves conseqüències no ens n'oblidem.

Sabadell, ciutat industrial, popular, ciutat d'acollida, va votar de forma massiva, com es va votar a la resta del país. I a Sabadell, com arreu, es va poder votar gràcies a la mobilització de milers de persones defensant les urnes per garantir aquest dret fonamental que és la base de tota democràcia. I ho va fer tot el que estava a les vostres mans, amb setmanes de coordinació insòlita, posant en última instància el cos per aturar la violència exercida per l'estat. Milers i milers de persones compromeses en la defensa activa i no violenta dels seus drets, una experiència que evidencia la gran capacitat d'organització i la fortalesa de la nostra convicció democràtica.

La crònica de l'1 d'octubre i els dies següents no cal repetir-la; és intensa i és contradictòria vista amb perspectiva. Des d'aleshores hem vist perillar no només el dret a l'autodeterminació, sinó amb ell el dret a la llibertat, a la llibertat d'expressió, a la reivindicació i a la dissidència, a la manifestació pacífica i a la democràcia. La repressió ha estat i és dura, duríssima per a molta gent.

Però l'anhel de moltíssima gent és vigent i no és només el d'exercir aquest dret a l'autodeterminació, sinó la convicció que un nou estat pot ser l'eina per aconseguir un país més just. Un país que garanteixi per al conjunt de la ciutadania drets fonamentals com el dret a l'habitatge, a l'alimentació, a la salut, al treball... que cada vegada es veuen més desprotegits.

La il·lusió de l'1 d'octubre no era mancada de fonament, no era un engany de la percepció fruit de l'ennuolament col·lectiu que pot produir un anhel tan atractiu. La independència era i és factible. L'alegria i la satisfacció de fer possible el referèndum, però, va venir acompanyada també de moments de frustració i de ràbia. D'aquests moments n'hem viscut molts també aquests anys, però tots aquests moments no ens han fet perdre l'esperança.

L'1 d'octubre és una fita inigualable en la història contemporània: l'apogeu de la mobilització cívica. I és aquest camí, aquest referent, el que ha de permetre superar les limitacions institucionals i dels partits polítics i fer efectiva de nou la capacitat d'exercir aquest dret a l'autodeterminació. Lluny de la lluita acarnissada per l'hegemonia i la polarització que hem viscut, ens calen de nou lideratges col·lectius i unitat estratègica. L'1 d'octubre vam aconseguir votar. Ens cal recuperar aquella actitud, aquella connexió, aquella confiança, aquella complicitat i aquella il·lusió per guanyar la independència.